

Připravované změny ve financování škol a školských zařízení zřizovaných územními samosprávnými celky

Stručné shrnutí současného stavu

- financování činnosti škol a školských zařízení zřizovaných územními samosprávnými celky – zásadní změna od ledna 2020
- Cíle:
  - zvýšení transparentnosti, předvídatelnosti a stability systému pro všechny úrovně jejího řízení
  - centralizace kompetencí v oblasti distribuce finančních prostředků státního rozpočtu v zásadních oblastech vzdělávací soustavy z KÚ na úroveň MŠMT –mateřské školy, základní školy, školní družiny, střední školy, konzervatoře a vyšší odborné školy (oddělení financování obecního školství od krajského školství; efektivnější a pružnější řízení vzdělávací soustavy)
  - otevření prostoru pro zvýšení kvality výuky prostřednictvím financování pedagogické práce na „skutečně odučené hodiny“ (pojmy Phmax a PHškoly)

- otevření prostoru pro snížení počtu dětí a žáků ve třídě, dělení tříd na skupiny, využití tandemové výuky či prodloužení doby provozu mateřských škol
- garance, že škola bude mít dostatek peněz pro skutečné platové tarify svých pedagogických pracovníků, pokud je organizace školy v souladu s právními předpisy a nastavenými parametry (viz „výjimkové“ školy)
- garance, že škola vždy obdrží určitý objem prostředků i na motivační složky platu (progrese normativu na nenárokové složky platu podle průměrné naplněnosti třídy školy a počtu žáků se SVP)
- nový model normativního způsobu financování nepedagogické práce přímo spojené s činností školy (parametr ředitelství, třída a další pracoviště) –pozitivně se zohledňuje spolupráce obcí (svazkové školy)
- nutnost reflexe a průběžného vyhodnocování dopadů do praxe

Schémata centrálního rozpisu

- rozpis rozpočtu z úrovně MŠMT na daný kalendářní rok vychází ze školou vykázané skutečnosti k 30. září předcházejícího roku
- parametry maximálního počtu odučených hodin financovaných ze státního rozpočtu jsou stanoveny právními předpisy –nařízením vlády č. 123/2018 Sb. a příslušnými vyhláškami

	MŠ	ZŠ	SŠ	ŠD	Konz.	VOŠ	ZUŠ
MŠMT	<u>NORMATIV NA PEDAGOGICKÉHO PRACOVNÍKA</u>					Oborový normativ na studenta	Oborový normativ na žáka
	Objem platových tarifů podle vykázaných údajů						
	Normativ ostatních nárokových složek platů /1 pedagoga						
	Normativ nenárokových složek platu /1 pedagoga						
	Opravný koef. zohledňující naplněnost běžných tříd a oddělení				x		
Opravný koef. zohledňující inkluzi v běžných třídách a odděleních							
KRAJSKÝ ÚŘAD	REZERVA						

Nepedagogická práce spojená s činností školy

	MŠ	ZŠ	SŠ	Konz.	VOŠ	ZUŠ
MŠMT	<u>Normativ na ředitelství</u>					Oborový normativ na žáka
	podle počtu tříd			podle počtu žáků		
	<u>Normativ na pracoviště</u>					
	podle počtu tříd			podle počtu žáků		
	<u>Normativ na třídu</u>			<u>Normativ na žáka v oboru vzdělání</u>		
			Normativ na třídu v oboru vzdělání			
KRAJSKÝ ÚŘAD	REZERVA					

POZOR:

- nezměnil se způsob financování školských služeb ze státního rozpočtu (zařízení školního stravování, školní klub apod.) – i **nadále KÚ prostřednictvím krajských normativů**
- nezměnila se odpovědnost zřizovatele za financování **provozních a investičních nákladů** spojených s činností jimi zřizovaných škol a školských zařízení

Na jaké výdaje posílá finanční prostředky stát (MŠMT)

- **tzv. prostředky na přímé výdaje na vzdělávání a školské služby:**
- platy, náhrady platů a ostatní související výdaje zaměstnanců školy nebo školského zařízení
- výdaje na náklady spojené s výukou dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami (§ 16 odst. 9 ŠZ)
- výdaje na učební pomůcky
- výdaje na školní potřeby a na učebnice (pokud jsou v souladu s právními předpisy poskytovány žákům bezplatně)
- výdaje školy na dopravu při akcích v rámci vzdělávání podle příslušného rámcového vzdělávacího programu
- výdaje na další vzdělávání pedagogických pracovníků a výdaje na činnosti, které přímo souvisejí s rozvojem škol a kvalitou vzdělávání

- prostředky na **přímé výdaje** na vzdělávání poskytované ze státního rozpočtu **neobsahují** **provozní a investiční výdaje** škol a školských zařízení

Jaké výdaje zajišťuje obec (svazek obcí) jako zřizovatel

- zajišťuje **provozní** a **investiční** výdaje (výdaje na pořízení a technické zhodnocení dlouhodobého majetku) „svých“ škol a školských zařízení
- může přispívat „svým“ školám na další neinvestiční výdaje jinak hrazené ze státního rozpočtu podle školského zákona (zejména na platy)
- musí uhradit zvýšené výdaje na vzdělávací činnost školy či školní družiny nad výši stanovenou ze státního rozpočtu v případě, že povolí škole výjimku z nejnižšího počtu dětí či žáků ve škole či třídě („výjimková“ škola či školní družina)

Rozpočtové určení daní

- základní zdroj příjmů obcí, ze kterého obec plní své finanční zřizovatelské povinnosti
- zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), ve znění pozdějších předpisů
- koeficient poměru počtu dětí a žáků navštěvujících školu zřizovanou obcí k počtu těchto dětí a žáků za všechny obce, vyjádřeného v procentech a násobeného koeficientem 0,09 – vznikl za účelem krytí provozních (neinvestičních) výdajů škol (MŠ a ZŠ) zřizovaných danou obcí
- <https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocety/prijmy-kraju-a-obci/financovani-materskych-a-zakladnich-skol/2015/informace-o-vysi-prostredku-ktere-obce-z-20529>
- predikce MF pro rok 2023 - částka **cca 18,4 tis. Kč na dítě/žáka**

Finanční toky

- **MŠMT – krajské úřady - rozpočet jednotlivých obecních škol a školských zařízení, ale**
- **MŠMT** provádí nápočet finančních prostředků (a limitu počtu zaměstnanců) na pedagogickou práci škol + nepedagogickou práci škol přímo na každou jednotlivou právnickou osobu
  - **krajský úřad** finanční prostředky rozepisuje a poskytuje školám a školním družinám **ve výši stanovené ministerstvem**
  - krajský úřad může upravit škole výši přidělených prostředků státního rozpočtu **pouze** ve výjimečných případech upravených zákonem + směrnicí
  - krajský úřad doplní rozpis rozpočtu o prostředky na školské služby (zařízení školního stravování, školní klub) a podpůrná opatření
  - **škola dostane 1 balíček peněz** – závazné ukazatele „výdaje celkem/platy+úvazky/OON“; zachování manažerského prostoru ředitele školy

Aktuálně připravované změny

Platy učitelů

- zákonný závazek ve vztahu k rozpočtovanému objemu prostředků na platy učitelů:
- § 161c odst. 4 školského zákona: *„Ministerstvo vyhlásí normativy a opravné koeficienty podle odstavce 1 písm. b) a § 161 odst. 1 tak, aby celková výše finančních prostředků určených na platy učitelů rozepisovaných podle odstavce 3 odpovídala v měsíčním průměru na 1 úvazek učitele nejméně 130 % průměrné hrubé měsíční nominální mzdy na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství.“*
- vláda rozhodla, že platovou základnu bude tvořit výše průměrné hrubé měsíční nominální mzdy za předminulý kalendářní rok. Pro rok 2024 se tedy bude vycházet ze skutečnosti roku 2022 (reálně tak půjde cca o 112% aktuální průměrné mzdy)
- na platy učitelů tak budou mít ředitelé škol v průměru na jednoho učitele přibližně o 2,5 tisíce korun měsíčně více
- zároveň je však v návrhu státního rozpočtu na rok 2024 navrženo snížení objemu prostředků na platy „neučitelských“ zaměstnanců škol a školských zařízení o 2%

Návrh státního rozpočtu na rok 2024

- nepedagogičtí zaměstnanci - aktuálně v návrhu nezabezpečeno 17 tis. míst v porovnání s rokem 2023 (politická jednání stále probíhají)!
- promítnutí v normativech na nepedagogickou práci spojenou s činností školy (z úrovně MŠMT) + v krajských normativech na školské služby (z úrovně KÚ v návaznosti na tzv. republikové normativy) již od ledna 2024
- za 1. pololetí 2023 – cca 8 tisíc neobsazených míst

Návrh změny nařízení vlády č. 128/2018 Sb.

- předložen do vnějšího připomínkového řízení
- předpokládaná účinnost od 1. září 2024
- *deklarovaný cíl: zastavit nárůst počtu učitelů a ustálit poměr počtu žáků na jednoho učitele tak, aby byla v rovnováze efektivita výuky a její nákladovost*
- u ZŠ - snížení PHmax (počtu hodin maximálně) o 6 %, vlivem zaokrouhlování hodnot (u „malých“ škol dolů, u „velkých“ škol nahoru) jde ve skutečnosti v závislosti na „typu“ a velikosti školy o rozpětí 3 až 10 %.
- u SŠ – snížení PHmax o 15% (až na výjimky)

Náhrada platu při dočasné pracovní neschopnosti

- Součást „konsolidačního balíčku“ – změna na úrovni exekutivních nástrojů od ledna 2024
- *Popis a zhodnocení současného stavu:*
  - *V současné době platí, že náhrady platu při dočasné pracovní neschopnosti jsou vypláceny z výdajových limitů stanovených mimo platovou oblast (ONIV), přestože jiné náhrady platu (náhrady za dovolenou, při překážkách v práci, atd.), jsou hrazeny z platového limitu.*
- *Navržené řešení:*
  - *Náhrada platu při dočasné pracovní neschopnosti bude nově plně hrazena ze stanoveného limitu objemu prostředků na platy. V důsledku toho lze očekávat trvalou úsporu na straně výdajů státního rozpočtu.*

Děkuji za pozornost!

Pavla Katzová

zástupkyně ředitele

Krajského úřadu Středočeského kraje

tel.: 257 280 240, 770 194 540

e-mail: katzova@kr-s.cz